

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 40C/182/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514224896
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1514224896.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V, v konaní pred sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, v právnej veci navrhovateľa: A. S. H., S., bytom E. č. XXXX/XX, C., proti odporcovi: Mestská časť Bratislava - Petržalka, Kutlíkova č. 17, Bratislava, zastúpený: WERNER & Co. s.r.o. IČO: 36 869 643, so sídlom Stromová č. 54/A, Bratislava, o návrhu na uverejnenie odpovede takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 265,78 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám právneho zástupcu odporcu.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29.10.2014 sa navrhovateľ domáhal, aby súd svojím rozhodnutím uložil odporcovi povinnosť uverejniť v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Tlačový zákon) v najbližšom vydaní dvojtýždenníka Petržalské noviny pripravovanom po právoplatnosti rozsudku na rovnocennom mieste a rovnakým písmom, akým bolo uverejnené skutkové tvrdenie odpoveď na tri články (príspevky) uverejnené odporcom ako vydavateľom v uvedenom periodiku dňa 19.09.2014, v čísle 19., ročník 20 na strane 3 v rubrike Občiansky ring v odsekoch označených ako Poznámka, Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzanie. Znenie odpovedí naformulovaných v žalobnom petite, ktoré navrhovateľ žiadal zaviazat' odporcu uverejniť s označením „odpoveď“ s uvedením mena a priezviska navrhovateľa, bolo nasledovné: Ad. 1 Občiansky ring, odsek Poznámka: „A. S. H., S., kandidát na starostu S. sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám uvedeným v tejto rubrike, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Poznámka sú uvedené nepravdivé informácie, že Navrhovateľ označil p. C. za nemorálneho človeka, ktorý zneužíva noviny aj funkciu poslanca na vlastné obohatenie. V článku je P. H. ďalej označený za klamára a za osobu, ktorá siahla p. C. na česť. Navrhovateľ nikdy neoznačil p. C. za nemorálneho človeka ani o nej nenapísal lži, vo svojich blogoch na základe relevantných podkladov popisuje možný konflikt záujmov p. C. ako šéfredaktorky petržalských novín a poslankyne miestneho zastupiteľstva, ktoré schválilo príspevok firme p. C. viac ako XXX.XXX Eur. Zároveň poukazuje na porušenie Etického kódexu. Rovnako si P. H. nie je vedomý zásahu do osobnostných práv p. C.. V danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie, nakoľko nebola v súvislosti s tlačou a distribúciou týchto novín realizovaná verejná súťaž. S. hrozia za tento postup finančné sankcie. Takými tvrdeniami dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu S.“. Ad. 2 Občiansky ring, odsek Zvláštna motivácia: „A. S. H., S., kandidát na starostu S. sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám a pravdu skresľujúcim záverom uvedeným v tejto rubrike, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Zvláštna motivácia

je uvedená nepravdivá informácia, že P. H. prostredníctvom listu prosil o príspevok na kampaň v hodnote 100 Eur. P. H. v liste odmietol skryté financovanie a lebo pokrytie nákladov kampane jedným darcom. Celú kampaň financuje cez transparentný účet z počiatočného osobného vkladu 20.000 eur a prostriedkov, ktoré sa mu podarí transparentne získať od občanov a podnikateľov S.. Deklaruje tak aj počas kampane jasnú alternatívu stranickým kampaniam či skrytým „záujmom“. Z tohto dôvodu si P. H. dovolil osloviť podnikateľov svojou víziou a prosbou o podporu. Podporu žiada od podnikateľov, ktorý jeho predstava o budúcnosti S. zaujala a presvedčila, a to zaslaním sumy 100 eur alebo inej sumy podľa ich možností na transparentný účet XXXXXXXXXXXX/XXXX v Slovenskej sporiteľni, a.s. Rovnako vysvetlil na čo budú finančné prostriedky použité. P. H. nie je jedným z tých kandidátov, o ktorých doteraz nikto nič nevedel a ktorí opäť objavili občana. Naopak, je osobou, ktorá dlhodobo patrí do prvej dvadsiatky najviac citovaných expertov a vyjadruje sa konzistentne k viacerým celospoločenským problémom, najmä ale nie výlučne k transparentnosti, boju proti korupcii. Jeho názoru sú dohľadateľné a porovnateľné v novinách, v časopisoch a na internete. Rovnako je nepravdivé tvrdenie, že doteraz nejavil záujem o obyvateľov S.. Naopak, P. H. sa už dlhú dobu angažuje vo veciach verejných týkajúcich sa Mestskej časti C. -S. počnúc zastavením projektu mrakodrapu C. pri K. A. E., pomocou obyvateľov na A. pri stavbe M., organizuje osobné stretnutia s organizáciami pôsobiacimi v S., aktívne sa zapája do riešenia problémov S. a pod. Takýmto tvrdením dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu S..“

Ad 3 Občiansky ring, odsek Svojské zobúdzanie: „A.. S. H., S.., kandidát na starostu S. sa ohradzuje voči nepravdivým informáciám uvedeným v tomto článku, ktoré poškodzujú jeho česť a dôstojnosť a v celku pôsobia zavádzajúco a neobjektívne. V rubrike Občiansky ring v odseku Svojské zobúdzanie je uvedená nepravdivá informácia, že Navrhovateľ v liste adresovanom obyvateľom S. prosil autorku, aby mu prispela 100 eurami alebo aj viac - na svoju volebnú kampaň. Na vízie, bilbordy, plagáty ... Navrhovateľ v liste adresovanom obyvateľom S. nežiadal o žiadnu finančnú podporu svojej kampane. So žiadosťou o transparentné spolufinancovanie kampane boli oslovení len petržalskí podnikatelia, ktorí sa mohli spolupodieľať na financovaní kampane akoukoľvek inou sumou ako 100 Eur podľa ich možností. P. H. rovnako nie je neznámou osobou, naopak pôsobí v R. International Slovensko a vyjadruje sa dlhodobo k celospoločenským problémom. Spájanie hrubých výrazov s jeho menom je súčasťou politickej kampane pána N. C., nakoľko Miestny úrad je vydavateľom týchto novín a zodpovedá aj za uverejnenie osočujúcich článkov. Takýmto tvrdeniami dochádza k bezdôvodnému poškodzovaniu cti a dôstojnosti P. H. a zároveň k spochybňovaniu jeho osoby ako relevantného občianskeho kandidáta na post starostu S..“

Návrh bol odôvodnený tým, že po uverejnení vyššie označených článkov vzhľadom na svoje výhrady zaslal odporcovi ku každému z predmetných článkov Žiadosť o uverejnenie odpovede na predmetné články, v nadväznosti na čo mu boli doručené stanoviská. K prvému článku Občiansky ring, odsek Poznámka odporca odpovedal listom č. XXXXX/XX zo dňa 13.10.2014, v ktorom odporca označil jeho žiadosť za právne aj skutkovo neopodstatnenú a preto jej nevyhovel, keď tvrdil, že text je nutné vnímať ako celok a nie je možné vyťahovať jednotlivé vety, že nemusí ísť o tvrdenia uvádzané len v blogoch navrhovateľa, ale mohlo ísť aj o vyjadrenia uvedené na inom mieste. Odporca mal za to, že ide o tvrdenie proti tvrdeniu, pričom vyvracal tvrdenia navrhovateľa, že v danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie. Vzhľadom na uvedené požadovanú odpoveď neuverejnil, avšak navrhovateľ namietal, že autorka textu a ani odporca nijakým spôsobom nepreukázali, na akom „inom“ mieste boli tieto (navrhovateľove) vyjadrenia uverejnené. Trval na tom, že nikdy neoznačil p. C. za nemorálneho človeka ani o nej nenapísal lži. To, že v danej veci koná Úrad pre verejné obstarávanie je skutočnosť zistiteľná dokazovaním, ktorej pravdivosť môže byť preverená. K článku Občiansky ring, odsek Zvláštna motivácia odporca na žiadosť navrhovateľa odpovedal listom č. XXXXX/XX zo dňa 13.10.2014, v ktorom rovnako označil jeho žiadosť za právne a skutkovo neopodstatnenú a preto jej rovnako nevyhovel. Odporca vo svojom vyjadrení tvrdil, že vo vyjadreniach autorky „Kandidáti, o ktorých nikto nič nevedel“, „po ktorom zatiaľ nevidím v S. žiadnu stopu“ a „zložila na jeho kampaň a poslala mu 100 Eur“ ide o kritiku, vlastný názor obyvateľky - podnikateľky. Navrhovateľ má však za to, že použité slovné spojenia vyjadrujú názor viacerých občanov, nie len autorkin subjektívny názor, keďže pod pojem „nikto“ možno subsumovať všetkých obyvateľov S.. Autorka týmto slovným spojením prezentuje určitú skutočnosť, objektívne existujúcu realitu, ktorú jej museli potvrdiť aj ostatní obyvatelia S., a preto sa jedná o skutkové tvrdenie, nie o hodnotiaci úsudok. Podľa neho slovné spojenie „po ktorom nevidím žiadnu stopu“ ho označuje za kandidáta, ktorý nejaví záujem o obyvateľov S., avšak on sa už dlhú dobu angažuje vo veciach verejných týkajúcich sa Mestskej časti C. - S., ktoré opísal v znení odpovede. Mal za to, že je možné dokazovaním preukázať, že autorkine tvrdenie nevychádza z pravdivého základu. Za nepravdivé tiež označil tvrdenie autorky, že od nej

žiadal 100 Eur, pretože v liste adresovanom petržalským podnikateľom žiadal 100 Eur alebo akúkoľvek inú sumu podľa možnosti adresáta. K poslednému článku Občiansky ring, odsek Svojské zobúdzanie odporca odpovedal listom č. XXXXX/XX zo dňa 13.10.2014, v ktorom svoje negatívne stanovisko k uverejneniu odpovede odôvodnil tým, že autorka článku je podnikateľkou, a že v žiadosti navrhovateľ neuviedol, v čom je jej tvrdenie nepravdivé, ktorý výraz je podľa neho hrubý a v čom sa dotýka jeho cti a dôstojnosti. Navrhovateľ na tieto námietky reagoval tým, že nevylučuje možnosť, že autorka dostala aj list adresovaný petržalským podnikateľom, avšak pokiaľ v článku tvrdí, že našla v schránke list s označením „Oznámenie, komunálne voľby 2014“, takýto list nebol list určený podnikateľom, ale všetkým obyvateľom S. a v tomto liste navrhovateľ žiadnym spôsobom nežiadal o príspevok na kampaň. Autorka článku tak spojila dohromady dva listy a vodila tak zdanie, že navrhovateľ v liste adresovanom všetkým obyvateľom S. žiadal o finančný príspevok na kampaň. Ďalej poukázal na vetu z článku: „A na záver mi dovoľte citovať U., pretože jeho slová najviac vystihujú to, čo som po prečítaní H. listu cítila: Politika je jak jitrnice, taky v ní je něco od hovna, jen to musí chutnat.“ V uvedenej vete je použité slovo „hovno“ ako stredne vulgárny prejav pre výkal alebo aj vulgárny hrubý prejav silného záporu, pričom z kontextu vyplýva, že navrhovateľ je to, kto ide do politiky a spojenie „něco od hovna“ je osobne mierené na navrhovateľa. Navrhovateľ teda so všetkými tromi stanoviskami odporcu nesúhlasil a trval na uverejnení požadovaných odpovedí.

Odporca s návrhom nesúhlasil, žiadal ho ako neopodstatnený zamietnuť a pre prípad úspechu si uplatnil náhradu trov konania. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu sa na pojednávaní vo veci k návrhu vyjadril tak, že žiadosti navrhovateľa nemal odporca povinnosť uverejniť keď nespĺňali formálne náležitosti vyžadované tlačovým zákonom a súčasne sa vzťahovali k typu článkov na ktoré sa právo na odpoveď nevzťahuje. Poukázal na to, že šlo o tri rôzne žiadosti vo vzťahu k článkom, ktoré mali byť podľa navrhovateľa uverejnené v čísle dvojtyždenníka S. noviny dňa 19.9.2014, pričom predmetné články boli zverejnené v rubrike Občiansky ring, t.j. v časti ktorá nie je spravodajská ale v ktorej sa zverejňujú názory obyvateľov, resp. čitateľov týkajúce sa Z. časti S., k záležitostiam ktorej zaujímajú svoje stanovisko. Ide o tzv. prevzaté tvrdenia, keď vydavateľ iba zverejňuje príspevky čitateľov. Za prevzaté tvrdenia je vylúčená zodpovednosť vydavateľa aj s poukazom na nález ÚS ČR 2296/14 zo dňa 14.4.2015 a tiež judikatúru ESLP vo veci Toma vs. Luxembursko, a Jersilt vs. Dánsko. Taktiež poukázal na odôvodnenie rozhodnutia tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 19C/95/2012, keď v zmysle tlačového zákona hodnotiaci súd vylučuje právo na odpoveď. Predmetné články obsahovali názory obyvateľov na predvolebnú kampaň a kritiku pani C. zo strany navrhovateľa. Žiadosti obsahovali aj ďalšie vady, keď v nich nebolo uvedené v čom konkrétne sa navrhovateľom označené skutkové tvrdenia, o ktoré v danom prípade ani nešlo, dotkli jeho cti a dôstojnosti, pričom však v zmysle tlačového zákona je navrhovateľ sám povinný takýto zásah konkretizovať. Vo svojich odpovediach však uvádzal iba všeobecne bez podrobností že sa články dotkli jeho cti a dôstojnosti, a teda nie je daná povinnosť odporcu im vyhovieť. Zdôraznil, že vydavateľ nemá možnosť v zmysle zákona zasahovať do textu práva na odpoveď okrem gramatických a štylistických korekcií. Čo sa týka jednotlivých článkov, k príspevku „Zvláštna motivácia“ je potrebné uviesť, že si navrhovateľ v texte odpovede sám odporuje, keď na jednej strane tvrdenia označuje za nepravdivé, ale súčasne za pravdu skresľujúce, čo má za následok jeho zmätočnosť. Príspevok obsahoval hodnotiace úsudky autora článku ako bežného S., ktorý sa zo svojho pohľadu vyjadroval či vníma navrhovateľa ako osobu všeobecne známu, vlastný názor čitateľa na výsledky činnosti navrhovateľa. Išlo o jeho pohľad, nie o objektívne tvrdenia, keď sám žiadne výsledky činnosti navrhovateľa nevidel. Okrem toho obsahuje pravdivé tvrdenia keď navrhovateľ preukázateľne doručoval obyvateľom, podnikateľom i nepodnikateľom listy so žiadosťou o finančnú podporu. Navyše požadovaná odpoveď bola čo do rozsahu neprimeraná príspevku, keď obsahovala 310 slov oproti 150 slovám článku. Ďalší odsek odpovede obsahuje nepravdivé tvrdenia, keď projekty Domino a BAJO nezastavil navrhovateľ, ale odporca ako stavebný úrad konajúci s kompetenciami v súlade so stavebným zákonom. Rovnako príspevok „Svojské zobúdzanie“ obsahuje hodnotiace úsudky - názor podnikateľa, S. na obsah listu navrhovateľa, a teda jeho subjektívne vnímanie. Navyše predmetný list jednoznačne k príspevku vyzýva, keď vzhľadom na jeho obsah je iný účel nepredstaviteľný. Čo sa týka namietaného vulgarizmu, nebol použitý v spojení s navrhovateľom, keď autor citoval iba názor svetoznámeho spisovateľa. Tretí odsek odpovede sa navyše netýka článku, ale pôsobenia pána C. ako starostu S., a obsahuje aj nepravdivé tvrdenie, že vydavateľom Petržalských novín je Z. úrad Petržalka, ktorý je bez právnej subjektivity a v skutočnosti toto periodikum vydáva Mestská časť Petržalka. Vo vzťahu k príspevku „Poznámka“ ide o list čitateľa obsahujúci taktiež hodnotiace úsudky. Autorka je novinárka, pričom v zmysle ustálenej judikatúry nemožno na novinárov klásť nespĺniteľné požiadavky a jednoznačne sú prípustné aj isté zjednodušenia, ktoré sú v súlade s ústavne garantovanou slobodou prejavu, pričom v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Najvyššie

súdu ČR 30Cdo2796/05. V blogoch navrhovateľa bolo o autorke uvedené že koná v konflikte záujmov, jej správanie je problematické, zneužíva médiá či obchádza verejné obstarávanie, keď za použitia prípustného zjednodušenia sú takéto tvrdenia označiteľné ako vzťahujúce sa k nemorálnemu človeku. Navyše doposiaľ Úrad pre verejné obstarávanie v konkrétnej spomínanej záležitosti nerozhodol. Aj pri tomto príspevku poukázal na neprímeraný text odpovede čo do počtu slov, keď príspevok v tomto smere presiahol aspoň dvojnásobne. predmetné tvrdenia považujú za hodnotiace úsudky ktoré vylučujú realizáciu práva na odpoveď. Poukazujúc na právne monografie aj v prípade ak článok obsahuje skutkové tvrdenia spolu s hodnotiacimi úsudkami je potrebné celý článok posúdiť ako hodnotiaci úsudok a s poukazom na monografiu A.. N. a N., str. 89 a nemožno zamietnuť návrh iba sčasti a je potrebné posudzovať ho ako celok ktorý je potrebné odmietnuť.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom napadnutých článkov uverejnených v dvojtýždenníku Petržalské noviny dňa 19.09.2014, v čísle 19., ročník 20 na strane 3 v rubrike Občiansky ring, označené titulmi „Poznámka“, „Zvláštna motivácia“ a „Svojské zobúdzanie“, oboznámením sa s obsahom žiadostí navrhovateľa o uverejnenie odpovedí zo dňa 01.10.2014, stanoviskami odporcu k jednotlivým žiadostiam na uverejnenie odpovedí zo dňa 13.10.2014 pod č. 42457/01, 42094/01 a 42096/01, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Dňa 19.09.2014 bol na strane 3 čísla 19, ročník 20 dvojtýždenníka Petržalské noviny (na uvedenej strane zjavne tlačovou v dôsledku tlačovej chyby s mylne uvedeným dátumom 10.09.2014) uverejnené v rubrike Občiansky ring (na strane venovanej Kontakt/Inzercii) tri príspevky v nasledujúcom znení:

Zvláštna motivácia.

A je to tu. Kandidáti, o ktorých doteraz nikto nič nevedel, opäť objavili občana. Jeden z nich, S. H., min napísal vskutku originálny list. Píše v ňom, že od mojej podpory jeho záleží fungovanie samosprávy. A že doteraz som mala nízke očakávania, čo pre mňa samospráva môže urobiť. A ešte sa mám zobudiť. Ale tá najpodstatnejšia prosba je, aby som sa s ostatnými Petržalčanmi - podnikateľmi zložila na jeho kampaň a poslala mu 100 eur. To mu kto poradil?! Som živnostníčka, aby som zarobila 100 eur musím umyť a učesať niekoľko hláv. Okrem toho sa sama starám o dcéru, ktorá je postihnutá a vyžaduje si mimoriadnu opateru. Nemám to ľahké, ale nikdy som od nikoho nepýtala peniaze, aby som slušne žila. Možno bude kandidát prekvapený, ale ja sa nechcem zapojiť do lepšieho fungovania Petržalky finančným podporovaním niekoho, po ktorom zatiaľ nevidím v Petržalke žiadnu stopu. Očakávam, že o dobré fungovanie sa postarajú tí, ktorých si zvolíme. O tom je zastupiteľská demokracia. Jana K.

Svojské zobúdzanie

Petržalčankou som od roku 1982. Nasťahovala som sa teda v čase, keď to tu vyzeralo ako jedno veľké stavenisko, susedia sa navzájom nepoznali a hádam jedinou vymoženosťou oproti dedinám bolo to, že sme mali „večierky“, v ktorých sme mohli kúpiť chlieb aj neskoro večer. Odvtedy sa zmenilo veľa. Dospeli sme my - aj Petržalka. Dnes je pre mňa sídlisko domovom. pekným a prajným. Ale k veci. Už dvadsať rokov podnikám - začiatky boli ťažké a ľahké to nemajú podnikatelia ani dnes. Ale nikdy som nepotrebovala „transparentný účet“, aby bolo jasné, že som statočný človek, ktorý si ctí zákony. A tu sa dostávam k podstate toho, prečo píšem. V schránke som našla list. V okienku na obálke stálo: Oznámenie, komunálne voľby 2014. Úradný, idú voľby - povedala som si. Omyl. Do priazne sa mi nútila tvár neznámeho muža, ktorý apeloval, aby sme sa ja a ostatní Petržalčania zobudili. Nezávislý kandidát na starostu Pavel H.. To ma našťvalo, keby sme boli zaspátí a neschopní, nevyzerala by dnes Petržalka tak, ako vyzerá. Ale úplne ma dorazilo, keď ma tento zobúdzáč v závere listu prosil, aby som mu prispela 100 eurami - alebo aj viac - na jeho volebnú kampaň. Na jeho vízie, bilbord, plagáty. Je to normálne? Keď som začínala s podnikaním, vzala som si úver. Keď som chcela uspieť v konkurencii, musela som byť lepšia ako iní, musela som mať za sebou výsledky práce. Politiku veľmi sledujem -ak pre takéto móresy. Samozrejme, že autorovi listu nepošlem ani cent. A na záver mi dovoľte citovať U., pretože jeho slová najviac vystihujú to, čo som po prečítaní H. listu cítila: „Politika je jak jitrnice, taky v ní je něco od hovna, jen to musí chutnat.“ (ms) (autorka si želala uviesť len značku)

Poznámka: Nedá mi nezareagovať. Osobná skúsenosť totiž „prebila“ presvedčenie, že to nestojí za to. Ja som od pána H. dostala hneď dva listy. Ako podnikateľ -aj ako občan. Až tak by ma spôsob jeho ponúkania sa občanom neprekvapil, keby... Len nedávno o mne pán H. napísal, že som človek nemorálny, ktorý zneužíva noviny a aj funkciu poslanca na vlastné obohatenie. A iné ľži. Ale nerozpakuje sa ma prosieť o 100 eur a podporu vo volebnej kampani. pre mňa nepredstaviteľné napísať o niekom -

a je jedno v akom médiu - neoverené fakty, nepravdy a siahnuť mu na česť. Že tak spravil človek, ktorý sa hrdí titulom A.. a zaštituje sa organizáciou Transparency International je neospravedlivo. O. C.

Navrhovateľovi ako vydavateľovi vyššie označeného periodika navrhovateľ odoslal tri samostatné listy vo vzťahu ku každému z uverejnených príspevkov samostatne zo žiadosťou o uverejnenie odpovedí, ktorých znenie bolo súčasťou príloh (a zodpovedá žalobnému petitu), datované dňa 01.10.2014. Nakoľko odporca na listy reagoval tromi samostatnými stanoviskami datovanými dňa 13.10.2014 je nepochybné, že žiadosti o uverejnenie odpovedí boli odporcovi doručené včas, t. j. v lehote 30 dní odo dňa vydania periodickej tlače, ktoré obsahovalo namietané skutkové tvrdenie (19.09.2014), pričom v samotných stanoviskách potvrdil dátum doručenia žiadostí dňa 03.10.2014, t.j. v súlade s ust. § 8 ods. 3 Tlačového zákona.

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy (§ 11 Občianskeho zákonníka). Právo na ochranu osobnosti prináleží každej fyzickej osobe. Výpočet jednotlivých zákonom chránených zložiek osobnosti sa v uvedenom ustanovení uvádza príkladom. Popri práve na ochranu života, zdravia občianskej cti, svojho mena a prejavov osobnej povahy sem možno zaradiť aj právo na ochranu ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, súkromného a rodinného života (garantované i v článku 19 Ústavy Slovenskej republiky).

Žalobou v predmetnom konaní sa však navrhovateľ nedomáhal ochrany osobnosti podľa citovaného zákonného ustanovenia § 11 OZ, ale zverejnenia odpovede podľa príslušných ustanovení zák. č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (tlačový zákon). Preto sa súd v prejednávanej veci obmedzil na posudzovanie oprávnenosti žiadosti navrhovateľa o uverejnenie odpovede a tým, či boli splnené podmienky na jej uverejnenie v zmysle citovaného zákona. Preukazovanie pravdivosti zverejnených tvrdení, následkov, resp. dopadu ich zverejnenia a intenzity ich zásahu do sféry práva navrhovateľa na ochranu jeho osobnosti súd považoval pre rozhodnutie v danej veci za irelevantné a preto sa týmito skutočnosťami, ani dôkazmi označenými navrhovateľom v tejto súvislosti bližšie nezaoberal.

Podľa § 8 ods. 1 tlačového zákona ak periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť, má táto osoba právo žiadať uverejnenie odpovede. Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní odpoveď uverejniť bezodplatne; uverejnením odpovede zaniká vo vzťahu k tomu istému skutkovému tvrdeniu právo na opravu.

Podľa § 8 ods. 3 cit. zák. žiadosť o uverejnenie odpovede sa musí doručiť vydavateľovi periodickej tlače alebo tlačovej agentúre do 30 dní odo dňa vydania periodickej tlače alebo zverejnenia agentúrneho spravodajstva, ktoré obsahuje skutkové tvrdenie podľa odseku 1, inak právo na odpoveď zaniká.

Podľa § 8 ods. 4 cit. zák. žiadosť o uverejnenie odpovede musí mať písomnú formu a musí byť žiadateľom podpísaná. Žiadosť o uverejnenie odpovede musí obsahovať názov a deň vydania periodickej tlače alebo deň zverejnenia agentúrneho spravodajstva, ktoré obsahovalo skutkové tvrdenie podľa odseku 1, popis tohto skutkového tvrdenia s uvedením, v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce a v čom sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, a kde sa toto skutkové tvrdenie v periodickej tlači alebo v agentúrnom spravodajstve nachádzalo. Súčasťou žiadosti o uverejnenie odpovede musí byť písomné znenie odpovede. Odpoveď sa obmedzí len na skutkové tvrdenie, ktorým sa skutkové tvrdenie podľa odseku 1 poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. Odpoveď musí byť rozsahom primeraná textu, ktorého obsahom je skutkové tvrdenie podľa odseku 1 a z neho vyplývajúci hodnotiaci úsudok.

Podľa § 8 ods. 5 cit. zák. vydavateľ periodickej tlače je povinný odpoveď uverejniť do troch dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie odpovede alebo v najbližšom vydaní periodickej tlače pripravovanom po doručení žiadosti o uverejnenie odpovede. Tlačová agentúra je povinná odpoveď uverejniť do troch dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie odpovede.

Podľa § 8 ods. 6 cit. zák. davateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní odpoveď uverejniť tak, ako bola napísaná žiadateľom o uverejnenie odpovede, v rovnakej periodickej tlači alebo agentúrnym spravodajstve, na rovnocennom mieste a rovnakým písmom, akým bolo uverejnené skutkové tvrdenie a s označením "odpoveď", ku ktorému bude pripojené meno a priezvisko alebo názov žiadateľa o uverejnenie odpovede; označenie "odpoveď" s menom a priezviskom alebo názvom žiadateľa o uverejnenie odpovede musí byť uverejnené rovnakým písmom, akým bol uverejnený nadpis textu obsahujúceho skutkové tvrdenie. K uverejnenej odpovedi nemožno uverejniť žiadny súvisiaci text obsahujúci hodnotiaci úsudok, a to ani na inom mieste vydania periodickej tlače alebo agentúrneho spravodajstva.

Podľa § 8 ods. 7 cit. zák. vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra nie sú povinní uverejniť odpoveď, ak a) žiadosť o uverejnenie odpovede nemá náležitosti podľa odseku 4,... e) by uverejnenie odpovede bolo v rozpore s právami a právom chránenými záujmami tretej osoby.

Podľa § 10 ods. 2 cit. zákona ak vydavateľ periodickej tlače alebo tlačová agentúra neuverejnia opravu, odpoveď alebo dodatočné oznámenie vôbec alebo ak nedodržia niektorú z podmienok na ich uverejnenie, rozhodne o povinnosti uverejniť opravu, odpoveď alebo dodatočné oznámenie na návrh osoby, ktorá o ich uverejnenie vydavateľa periodickej tlače alebo tlačovú agentúru požiadala, súd.

Podľa § 10 ods. 3 cit. zákona návrh podľa odseku 2 sa musí podať na súd do 30 dní po uplynutí lehoty na uverejnenie opravy, odpovede alebo dodatočného oznámenia, inak právo domáhať sa na súde uverejnenia opravy, odpovede alebo dodatočného oznámenia zaniká.

V prejednávanej veci sa súd v prvom rade zaoberal včasnosťou podanej žaloby. Keďže podľa produkovaných dôkazov ako i zhodného tvrdenia procesných strán považovali za účinné doručenie žiadosti o uverejnenie odpovede deň 03.10.2014, odporcovi lehota na splnenie zákonnej povinnosti v prípade ak by žiadosť obsahovala všetky náležitosti podľa § 8 ods. 4 Tlačového zákona uplynula dňom 13.10.2014. Pri podaní žaloby dňa 29.10.2014 bola teda zachovaná lehota určená v ustanovení § 10 ods. 3 Tlačového zákona.

V danom prípade však súd dospel na základe vykonaného dokazovania s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Tlačového zákona k záveru, že odporca n e b o l v zmysle § 8 ods. 7 písm. a) a c) Tlačového zákona povinný uverejniť znenie navrhovateľom požadovaných odpovedí na tvrdenia uvedené v rubrike Občiansky ring, v príspevkoch Zvláštna motivácia, Svojské zobúdzanie a Poznámka uverejnených odporcom ako vydavateľom v dvojtyždenníku Petržalské noviny dňa 19.10.2014, v čísle 19 na strane 3 (nesprávne označenej dátumom 10.09.2014) a to z dôvodu, že navrhovateľom skoncipovaný text odpovede, do ktorej nesmel odporca s poukazom na ust. § 8 ods. 6 posledná veta Tlačového zákona nič nové vsunúť, resp. do nej akýmkoľvek spôsobom zasahovať, nebol v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 Tlačového zákona. Vychádzajúc zo znenia zákona je totiž predmetom práva na odpoveď, ktoré predstavuje štandardný prvok tlačového práva, len skutkové tvrdenie (§ 8 ods. 4 v spojení s § 8 ods. 1 Tlačového zákona). Vylučuje sa teda odpovedať na hodnotiace úsudky, (ale súčasne tiež odpovedať hodnotiacimi úsudkami) čo vyplýva i zo zákonnej formulácie ustanovenia § 8 ods. 4 predposledná veta Tlačového zákona, podľa ktorého sa výslovne odpoveď obmedzí len na uvedenie skutkových tvrdení, ktorými sa namietané skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí V tejto súvislosti je namieste poukázať na potrebu dôsledného rozlišovania faktov a hodnotiacich úsudkov. Kým pravdivosť prvých je možné dokázať, správnosť druhých preukázať nie je možné.

Skutkové tvrdenia - fakty - majú objektívnu povahu. Hodnotiaci úsudok predstavuje subjektívny tvrdenie, vyjadrujúce osobný názor toho, kto hodnotiaci úsudok vyslovuje. Obe zložky hodnotiaceho úsudku (podklady a vyvodenie logického záveru) musia tvoriť jednotný kompaktný celok a musia byť logicky spojené - logicky na seba nadväzovať.

Základným rozdielom medzi faktom a hodnotiacim úsudkom (kritikou) je v originalite hodnotiaceho úsudku. Hodnotiaci úsudok má totiž v sebe tvorivý prvok autora v tom zmysle, že vytvorí určitý jemu vlastný logický záver (t.j. jeho vlastný hodnotiaci úsudok) na základe určitých informácií.

Skutkové tvrdenie sa teda opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. Z hľadiska pravdivosti skutkových tvrdení nie je

nevyhnutné trvať na ich úplnej presnosti, ale je postačujúce, aby celkové vyznenie určitej informácie zodpovedalo pravde, teda stačí, aby pravdivá bola podstatná časť tvrdenia (oznámenia).

Na rozdiel od skutkového tvrdenia hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny názor svojho autora, ktorý k danému faktu zaujíma určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe vlastných (subjektívnych) kritérií. Hodnotiaci úsudok nemožno akokoľvek dokazovať, je však potrebné skúmať, či sa zakladá na pravdivej informácii, či forma jeho verejnej prezentácie je primeraná a či zásah do osobnostných práv je nevyhnutným sprievodným javom kritiky, to znamená, či primárnym cieľom kritiky nie je hanobenie či zneuctenie danej osoby. Treba teda rozlišovať medzi kritikou prípustnou (oprávnenou) a medzi kritikou, ktorá môže tvoriť podstatu neoprávneného porušenia práva na česť (dobrú povesť). Ak má byť kritika prípustná, musí byť vecná, konkrétna a primeraná (zodpovedajúca) čo do obsahu, formy a miesta. Vecnosť kritiky vyžaduje, aby kritika vychádzala z pravdivých skutočností (podkladov) ako premís pre hodnotiaci úsudok. Hodnotiaci úsudok musí byť totiž záverom, ktorý možno na základe uvedených skutočností logicky dovodiť. Konkrétnosť kritiky znamená, že hodnotiaci úsudok sa musí opierať o konkrétne skutočnosti. Primeranosť kritiky čo do obsahu, formy a miesta (použitými výrazmi, formuláciami, spojeniami), znamená, že nevybočuje z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného a zároveň spoločensky uznávaného účelu (cieľa). (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. mája 2010, sp. zn. 4 Cdo 149/2009)

Je však nutné rešpektovať určité špecifiká bežnej periodickej tlače, určenej pre informovanie najširšej verejnosti, ktorá v určitých prípadoch musí - predovšetkým s ohľadom na rozsah jednotlivých príspevkov a čitateľský záujem - pristupovať k určitým zjednodušeniam (či skresleniam), a nie je možné bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie, či skreslenie musí nevyhnutne viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutej osoby. Možno pripustiť určitú mieru zveličovania, ironizovania, či použitia relatívne ostrejších výrazov. Táto miera je však limitovaná skutkovými okolnosťami uvedenými v článku, ktoré použitie týchto prostriedkov či výrazov umožňujú, t.z. musí mať základ v skutkovom deji, z ktorého vychádza. Preto nie je možné trvať na absolútnej presnosti skutkových tvrdení a jednoznačnosti hodnotiacich úsudkov a kľásť tak na novinárov, ale i prispievateľov do periodickej tlače vo svojich dôsledkoch nespĺniteľné nároky.

V neposlednom rade má súd za to, v kontexte s časom zverejnenia napadnutých príspevkov - predvolebná kampaň ku komunálnym voľbám, by uverejnenie požadovanej odpovede bolo v rozpore s právami a právom chránenými záujmami tretích osôb - v danom prípade pisateľov príspevkov, obyvateľov Mestskej časti Bratislava - Petržalka ako voličov v nadchádzajúcich komunálnych voľbách a to konkrétne ústavou garantovaného práva na slobodu prejavu, keď z tejto svojej pozície reagovali formou občianskej diskusie na charakter predvolebnej kampane navrhovateľa ako kandidáta na starostu Petržalky.

V tejto súvislosti súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 362/2009, v ktorom sa uvádza, že sloboda prejavu je *conditio sine qua non* skutočnej pluralitnej demokracie založenej na otvorenosti a tolerantnosti, a aj preto je v Ústave Slovenskej republiky zaradená do čela katalógu politických práv. V rámci slobody prejavu treba osobitnú ochranu poskytnúť hodnotiacim úsudkom vysloveným v politickej diskusii o veciach verejného záujmu zvlášť vtedy, ak slobodu prejavu realizujú (opoziční) politici vo funkciách poslancov parlamentu. Podľa názoru súdu je potrebné uvedený záver vzťahovať aj na úroveň komunálnej politiky a to tak vo vzťahu k slobode prejavu politického súpera, konkurenta či oponenta, ako aj jednotlivých voličov. Navrhovateľ ako kandidát na významnú funkciu komunálneho politika v rámci predvolebnej kampane vstúpiaci na verejnú scénu musel počítat s tým, že ako osoba uchádzajúca sa o priazeň a hlasy voličov, ergo verejne známa bude pod drobnohľadom verejnosti, ktorá sa bude zaujímať o jeho profesionálny a dokonca aj súkromný život a súčasne ho bude hodnotiť viac či menej prísne, a to tým skôr, že sa uchádzal o funkciu týkajúcu sa správy verejných záležitostí.

Namietané formulácie v napadnutých publicistických príspevkoch súd považuje za hodnotiace úsudky, t.z. logické závery ich autorov, vychádzajúce z ostatných informácií spomínaných v ostatnom texte jednotlivých príspevkov (v príspevkoch Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzenie predovšetkým navrhovateľom nespochybnená žiadosť adresovaná podnikateľom Petržalky o príspevok k volebnej kampani a ostatný text adresovaných zásielok a neadresnej distribúcie v rámci volebnej kampane; v príspevku Poznámka detto plus reakcia autorky formou v novinárskej praxi prípustného zjednodušenia na kritiku jej vlastnej osoby, resp. jej subjektívne vnímanie hodnotení, resp. obvinení jej osoby zo strany samotného navrhovateľa), na ktoré sa nevzťahovalo právo na odpoveď v zmysle § 8 Tlačového zákona. Skúmanie vecnosti, konkrétnosti a primeranosti zverejnených hodnotiacich úsudkov čo do obsahu a formy, ako i toho, či pre takéto vyjadrenia čitateľov ako autorov príspevkov, resp. redaktorky novín ako autorky záverečnej poznámky existoval dostatočné faktické podklady, resp. preukazovanie

ich pravdivosti, prípadne ich difamujúceho charakteru, ktoré skutočnosti by mohli mať vplyv na ich spôsobilosť zasiahnuť do práv navrhovateľa na ochranu jeho osobnosti podľa § 11 OZ, však nemohlo byť predmetom tohto konania, v ktorom súd posudzoval výlučne to, či odporcovi vznikla povinnosť uverejniť na základe žiadosti navrhovateľa odpoveď v zmysle Tlačového zákona a dôvodnosť uplatnenej žaloby v prípade jej porušenia. V zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona má žiadosť obsahovať iba popis skutkového tvrdenia a nie samotný hodnotiaci úsudok z neho vyplývajúci, pričom navrhovateľom zvolené formulácie v textoch požadovaných odpovedí reagovali na hodnotiace úsudky a v častiach, v ktorých predstavovali gramatické negácie hodnotiacich úsudkov vyjadrených v jednotlivých príspevkoch nemohli byť považované za skutkové tvrdenia, ktoré by namietané tvrdenia popierali, doplnili, spresnili alebo vysvetlili, tak ako to vyžaduje ustanovenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona, keď ostatné skutkové tvrdenia týkajúce sa iných aktivít navrhovateľa, ktoré v odpovediach uvádzal (svoju činnosť v Transparency International, konanie Úradu pre verejné obstarávanie, predchádzajúce angažovanie vo verejných záležitostiach Petržalky), resp. týkajúce sa iných osôb (N. C.) nemajú priamy súvis v zásade s jediným kľúčovým faktom - žiadosťou adresovanou petržalským podnikateľom o finančný príspevok na politickú kampaň, na ktorý v jednotlivých príspevkoch autori (všetci podnikatelia a súčasne občania) reagovali formou kritiky svojimi hodnotiacimi úsudkami, autorka príspevku Poznámka, ktorá je zároveň aj novinárkou, navyše v kontexte so subjektívne vnímaným a hodnoteným predchádzajúcim konaním navrhovateľa namiereným konkrétne voči jej osobe a jej pôsobeniu vo funkcii poslankyne miestneho zastupiteľstva, t.j. s osobitne politickým podtextom, hoci na úrovni komunálnej politiky. Taktiež neobstojí námietka navrhovateľa vyplývajúca z formulácií jeho odpovedí, že informácie o žiadosti o poskytnutie finančného príspevku neboli zo strany autorov príspevkov podané absolútne exaktne, keď autori príspevkov Zvláštna motivácia a Svojské zobúdzenie - čitatelia daného periodika, ktorí sú radoví obyvatelia Petržalky, nemali z tejto pozície ambíciu informovať ostatných čitateľov v zásade v rovnakom postavení formou objektívneho spravodajstva a preto nebolo od nich dôvodné očakávať (a to ani od vydavateľa, ktorý uvedené príspevky čitateľov zaradil do tlače a zodpovedá za ich obsah), aby nimi spomínané informácie a ich celkové vyznenie bolo úplne presné či dokonca objektívne. Také požiadavky by totiž boli v konečnom dôsledku značne nereálne. Napokon literárny citát Karla U., ktorý je možné označiť za bonmot obsahujúci v danom literárnom štýle akceptovateľný hrubý kolokviálny výraz, použitý v citácii autorkou príspevku Svojské zobúdzenie, nemožno posudzovať ani ako skutkové tvrdenie a ani ako hodnotiaci úsudok, ale ako sama autorka výslovne uvádza podčiarkuje výlučne jej subjektívny dojem - predchádzajúci vyjadrený kritický hodnotiaci úsudok k forme volebnej kampane navrhovateľa. Napokon je potrebné tiež prísvedčiť argumentácii odporcu, že navrhovateľom požadované odpovede na príspevky Svojská motivácia a Poznámka neboli ani rozsahom primerané textu, na ktorý reagovali, keď v prvom prípade mal samotný príspevok Svojská motivácia vrátane nadpisu 164 slov/851 znakov a text požadovanej odpovede 314 slov/1889 znakov a v druhom prípade príspevok Poznámka 115 slov/600 znakov a text požadovanej odpovede 192 slov/1152 znakov.

Nakoľko mal súd s poukazom na uvedené právne zdôvodnenie za to, že odporcovi nevznikla povinnosť uverejniť odpoveď navrhovateľa v ňom požadovanom znení, do ktorého znenia nemohol odporca žiadnym spôsobom zasiahnuť a modifikácia ktorého neprichádza do úvahy ani rozhodnutím súdu, bolo potrebné návrh na uloženie povinnosti uverejniť odpoveď podľa § 8 Tlačového zákona v celom rozsahu zamietnuť.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p, v zmysle ktorého odporcovi, ktorý bol v konaní v plnom rozsahu úspešný, priznal náhradu trov konania v celkovej výške 265,78 eur, ktoré trovy pozostávajú z náhrady trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Pri určovaní výšky náhrady trov právneho zastúpenia súd vychádzal z príslušných ustanovení citovaného právneho predpisu, pričom tarifná odmena advokáta za jeden úkon právnej služby podľa § 10 ods. 8 v spojení s § 13 ods. 3 cit. predpisu je 61,41 eur za jeden úkon, v súlade s ust. § 10 ods. 1 cit. Vyhlášky, vychádzajúc zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach ochrany podľa predpisov o masovokomunikačných prostriedkoch z tarifnej hodnoty 1.000 eur; v danom prípade vzhľadom na žalované tri samostatné nároky, ktoré mohol navrhovateľ uplatniť v troch samostatných konaniach sa tarifná hodnota veci zvýšila o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach, t.j. o 40,94 eur. Výsledná sadzba tarifnej odmeny advokáta za jeden úkon právnej služby tak predstavuje v danom prípade sumu 102,35 eur (61,41 eur + 20,47 eur + 20,47 eur).

Právnomu zástupcovi odporcu s poukazom na vyššie uvedené vzniklo právo na odmenu nasledovne:

1. prevzatie a príprava zastúpenia	102,35	eur
2. účasť na pojednávaní (17.07.2015)	102,35	eur
3. režijný paušál (2 x 8,39 eura).....	16,78	eur
Spolu:	221,48	eur
20% DPH:	44,30	eur
Spolu s DPH:	265,78	eur

Náhradu trov konania je navrhovateľ v súlade s ustanovením § 149 ods. 1 O.s.p. povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu odporcu v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Bratislave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. , t.z.:

1/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

2/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

3/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

4/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

5/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

6/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

7/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,

8/ súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.